ABONAŢII „UNIVERSULUI"

cari vor trimite direct Societăţii „Franco-Române" secţiunea „Universul", Bucureşti, calea Griviţei 23, suma de lei 660.— vor primi:

1) O POLIŢA NOUA DE ASIGURARE DE 20.000 LEI cu amortizare şi premii în bani şi lozuri ale Loteriei Statului achitată înainte pe 3 luni, participând la tragerile Societăţii din lunile Aprilie, Mai şi Iunie 1941.

2) UN SFERT DE LOZ AL LOTERIEI STATULUI PENTRU CLASA 4-a — CONFORM NOULUI PLAN — IN VALOARE DE LEI 1000—, participând la tragerile clasei a 4-a din 15 şi 16 Aprilie 1941.

Aceşti abonaţi ai „Universului" primesc scutire de rate pe baza abonamentului şi anume: pentru fiecare abonament anual se eliberează de plată 4 rate lunare a lei 220.—, dela sfârşitul asigurării. In felul acesta, durata plăţii primelor, care pentru această asigurare este de 10 ani, se reduce pentru abonat la 7 ani.

Continuând plata ratelor de asigurare de lei 220.— lunar vor mai primi în dar:

1 La achitarea ratei a 4-a lunare un cuţitaş cu două limbi şi tirbuşon;

2 La achitarea ratei a 12-a lunare, una casetă cu 6 ceşti şi 6 farfurioare de Karlsbad.

Se poate cere trecerea dela o asigurare veche la o asigurare nouă, în condiţiunile sus arătate.

Intâmplări din Capitală

Accidentul de circulaţie din b-dul Regele Alexandru I

Un automobil se loveşte de un pom, sfărâmându-se.— Sunt şase persoane rănite

Un accident de circulaţie, care ar fi putut avea urmări mai grave, s'a întâmplat Duminică, la ora 5 după amiază, în Capitală.

Automobilul Nr. 9031 B., proprietatea d-nei Ecaterina Petrache, din b-dul Regele Alexandru I Nr. 6, mergea Duminică după amiază, în plină viteză prin faţa „Grădinei Botanice" dela Cotroceni. La volan se afla fiul d-nei Petrache, anume Victor de 19 ani, iar în maşină erau: d-na Ecaterina Petrache împreună cu soţul său, d. Constantin Petrache; fiica lor, d-ra Viorica Petrache, tot de 19 ani, precum şi un nepot şi şoferul, ale căror nume ne scapă pentru moment.

Datorită, probabil, unui viraj greşit al conducătorului, — care a voit să evite un obstacol, — automobilul s'a urcat pe trotuar, lovindu-se violent de un pom,— accident în urma căruia s'a sfărâmat.

Toţi cei cari se aflau în maşină au fost răniţi, mai grav fiind d. Constantin Petrache, care are fractura claviculei stângi, precum şi două coaste rupte.

Cu un automobil particular, accidentaţii au fost transportaţi la spitalul de Urgenţă, unde li s'au dat îngrijirile necesare.

Furtul din str. Regele Albert I

D. Iancu Presser, proprietarul magazinului „Sportex" din str. Regele Albert I, No. 7, a reclamat poliţiei că, rău făcători necunoscuţi, introducându-se noaptea, prin spargere, în magazinul său, au furat: 100 pijamale, 300 cravate de mătase; 2000 lei din sertarul tejghelii, precum şi alt însemnat stock de mărfuri în valoare totală de 200.000 lei.

Se fac cercetări pentru descoperirea şi arestarea răufăcătorilor.

Accident de muncă

Ionel Dumitrescu de 24 ani, lucrător, domiciliat în calea Dudeşti No. 209, a fost victima următorului accident: pe când se afla la block-ul „Wilson" din str. Wilson No. 15 şi spăla geamul de la un luminător, a căzut din nebăgare de seamă, de la etajul III, jos la parter, rănindu-se grav.

A fost internat la spitalul de Urgenţă.

Două încercări de sinucidere

Văduva Maria Topliceanu, de 34 ani, pe când se afla Duminică la locuinţa sa din strada Sfinţii Arhangheli (Tei), No. 8, a încercat să'şi pună capăt zilelor, bând 100 grame de spirt denaturat în care a dizolvat şi nişte pastile toxice. Cauza disperatului gest, se crede a fi mizeria.

„Salvarea" fiind anunţată, la faţa locului s'a dus internul de serviciu Rotaru Stelian care i-a dat primele îngrijiri, transportând-o apoi cu o ambulanţă, la spitalul „I. O. V.", unde a fost internată.

— De asemeni Maria Rai, de 42 ani, domiciliată în strada Alexandru Constantin No. 32, — din ce cauză nu se ştie — a încercat să se sinucidă cu 64 tablete de aspirină.

In stare gravă a fost internată de „Salvare" la spitalul Brâncovenesc.

Dela tribunalul militar al Capitalei

Tribunalul militar al Capitalei a judecat în ziua de 29 Martie, 55 persoane, implicate în rebeliunea de la 21—23 Ianuarie, pronunţând 18 sentinţe de condamnare şi 37 achitări.

Au fost condamnaţi rebelii următori:

La 7 ani muncă silnică: Ştefănescu Gh. funcţionar comercial;

La 6 ani muncă silnică: Boris Gavrilov, tâmplar;

La 5 ani muncă silnică: Mustaţă Alexandru, muncitor; Ion Gheorghe, Stănescu Maria şi Zaharia Vasile, studenţi;

La 3 ani închisoare corecţională: Iliescu Mircea, student;

La 7 luni închisoare: Garbilian Mircea, funcţionar particular;

La 6 luni închisoare: Dumitrescu Virgil, vânzător; Mureşeanu Dionisie, muncitor; Stoica Ion, tâmplar; Dumitrescu Nicolae şi Ion D. Gheorghe, măcelari; Ion C. Mihail, camionar şi Ioniţă Zamfir, mecanic;

La 2 luni închisoare: Muşat Gh Nenu, plugar;

La 3000 lei amendă: Cristea Petrică, comisar şi Ştefania Mocanu, studentă.

ION PILLAT

Poetul ION PILLAT împlineşte 50 de ani. Autor al unei întinse opere literare ce isvorăşte dintr'o putere de creaţie mereu vie şi rodnică în centrul vieţii noastre spirituale, poet cunoscut şi preţuit ca unul dintre cei câţiva mari contemporani, d. ION PILLAT este întâmpinat de „Universul literar", la împlinirea acestei etape a vârstei, printr'o sărbătorire.

Revista îi închină numărul de Sâmbătă, 29 Martie, strângând în paginile sale o seamă de colaborări omagiale şi critice, care luminează deopotrivă personalitatea şi opera sărbătoritului.

Iscălesc d-nii:

V. VOICULESCU: Lui Ion Pillat (poesie); N. I. HERESCU: Dintr'un caet vechi-; AL. DIMA: Experienţa spirituală a lui Ion Pillat; MIHAI NICULESCU: Ion Pillat şi Balcicul; MIRCEA STREINUL: Notele unui muncitor; C. FÂNTÂNERU: Pe Argeş în sus; ŞTEFAN BACIU: Cuvinte la o sărbătorire; CONSTANTIN-STELIAN: Poezia lui Ion Pillat.

Insuşi sărbătoritul cinsteşte acest număr cu preţioasa d-sale colaborare, dând câteva poesii de-o superbă ţinută lirică.

Mai colaborează: **Laurenţiu Fulga, Desdemona Petrescu şi Octavian Metea.**

Cronici semnează: **Paul Miracovici Romeo Alexandrescu, Traian Lalescu, Adriana Nicoară, Sergiu Dumitrescu.**

„Vitrina Europei" de Traian Chelaru, Soracte: şi C. Postelnicu.

Ilustraţii de **Voinescu.**

Citiţi UNIVERSUL LITERAR

Memento

CALENDAR

MARŢI 1 APRILIE

Ortodox: Maria Egipteanca.
Catolic: Hugo, Macarie.
Protestant: Teodora, Hugo.

Horia este primit în audienţă de împăratul Iosif al Austriei (1784). — Intemeerea Academiei Române (1866).

✱

Răs. soarelui 5.59. Ap. soarelui 18.42.

1 Aprilie

1891. Academia Română a ţinut şedinţă solemnă cu prilejul a 25 ani dela înfiinţare.

La această sărbătorire au luat parte membrii ordinari: **I. Caragiani, I. Sbiera, G. Sion, B. P. Haşdeu, N. Quintescu, G. Chiţu, I. Vulcan, Gr. Tocilescu, G. Bariţiu, V. Babeş, V. A. Urechia, M. Kogălniceanu, D. A. Sturdza, V. Maniu, A. Papadopol-Calimah, N. Cretzulescu, P. S. Aurelian, Gr. Ştefănescu, Generalul St. Fălcoianu, E. Bacalogiu, Dr. D. Brândză, P. Poni, Dr. I. Felix, F. Porcius, Gr. Cobălcescu**; membrii onorari: **P. Grădişteanu, Gr. Grădişteanu, Teodor Rosetti**: membrii corespondenţi: **D. A. Laurian, Z. Boiu, C. Esarcu, I. Bianu, St. Vârgolici, A. Lecomte du Noüy, A. Naum, G. Ionescu-Gion, T. Speranţă, M. Şuţu, I. Slavici, I. Kalinderu, C. Erbiceanu, C. F. Robescu, Sp. Haret, St. C. Hepites, Dr. Z. Petrescu, Dr. A. Şuţu, Dr. C. Istrati, Dr. V. Babeş, N. Culianu, C. Gogu, Dr. G. Romniceanu, Dr. G. Assaky şi Dr. N. Kalinderu.**

Vodă Carol I. cu prilejul acestui jubileu a adresat membrilor cuvinte de mulţumire şi încurajare. Incepând discursul său a spus: „Privesc ca o coincidenţă fericită, că tocmai în anul suirii Mele pe Tronul României s'a pus temelia Academiei noastre, care serbează astfel al 25-lea an al constituirii sale împreună cu acela al Domniei Mele. Mi-aduc aminte de ziua când am venit pentru întâia dată în mijlocul Societăţii literare, cunoscând încă puţin limba română şi când bătrânul Heliade salutându-Mă cu urări călduroase, exprima nădejdea că Mă voi îngriji de hrana sufletească a Românilor. Academia primind întemeierea sa, ca un sfânt depozit, paza, îngrijirea şi desvoltarea limbei, trebue să fie mândră de această însărcinare, care este şi vrednică de aşa înaltă adunare literară"...

Tot în această şedinţă solemnă Regina Elisabeta a cetit nuvela Sa „Sola", care a fost primită cu multe aplauze. Mihail Kogălniceanu a vorbit despre marea problemă a desrobirii ţăranilor.

Şedinţa deşi începuse la ora 1 jum. s'a terminat la ora 5 într'o înălţătoare atmosferă.

George Dincă

RADIO

EMISIUNI IN LIMBA ROMANA ALE POSTURILOR STRAINE DE RADIO

— (Ora românească) —

6,30: DUNAREA (325,4 m.). şi postul pe unde scurte D.X.O. (49.3 m.)
17,30: DUNAREA (325.4 m.).
18.20: ROMA (2RO) (19.7 m.—25.51 m.).
20.14: BUDAPESTA (549.5 m.).
20,30: DUNAREA (325.4 m.).
20.45: ATENA (499 m. — 42.4 m.).
21: GR. II Italian (263.2 m.—221.1 m.).
21: ROMA (2OR) (31.15 m.—25.4 m.—19.61 m.).
21.35: BELGRAD (49.18 m.).
22.20: ROMA (2OR) (31.15 m —25.4 m.—19.61 m.) numai Duminică.
22,30: DUNAREA (325.4 m.).

Nepotrivirile între programele publicate la această rubrică şi emisiunile posturilor noastre de radio se datoresc faptului că schimbările ni se trimit după tipărirea ziarului.

MARŢI 1 APRILIE
RADIO — ROMANIA
1875 m. 160 kHz 150 Kw.
RADIO — BUCUREŞTI
364,5 m. 823 kHz. 12 Kw.
POSTUL PE UNDE SCURTE
32.4 m. 9260 kHz. 2 Kw.

6.45—8.45: ORA DIMINEŢII. Muzică de dimineaţă; Radio-jurnal (I); Concert de fanfară româno-german; Continuarea muzicei de dimineaţă

12.30: Concert de muzică simfonică engleză (discuri): Uvertura copiilor de Quilter (orch. filarmonică din Londra, dirij. de Henry Wood); Fragment din suita „Coroana Indiei" de Elgar (orch. simfonică din Londra, dirij. de autor); Rapsodia galică de German (orch. simfonică din Londra dirij. de Landon Roland); Contraste de Elgar (orch. filarmonică din Londra dirij. de Elgar).

13.15: Radio-jurnal (II).

13.30: Muzică de prânz: Orch. Grigoraş Dinicu: Bal la curte-vals de Lanner; Norinca de Boulanger; Arii naţionale

13.50: Serviciul de ştiri germane.

14: Continuarea muzicii de prânz: Orch. Gr. Dinicu: Canţoneta de Ambrozio; Siciliana şi Rigaudon de Francoeur - Kreisler; Albina de Schubert.

14.10: Radio-jurnal (III).

14.30: Continuarea muzicei de prânz: Orch. Gr. Dinicu: Ai să uiţi până mâine-tango de Liliana Delescu; Suflet candriu de papugiu de Vasilescu; Romanţe şi Arii naţionale; Voci de Primăvară de Johann Strauss; Gelozia de Gade; Jocuri româneşti.

15: Radio-jurnal (IV); Jurnal cultural.

15.15: Muzică variată uşoară (discuri): Vals Marguerite de Malando; Serenadă de Weerama şi La Picciana de Lazzaro; Polca Anei de Johann Strauss.

18.15: Primăvara muzicală (discuri): Noapte de Mai-uvertură de Romsky-Korsakoff (orch. simfonică din Londra, dirij de Albert Coates); Trandafirul şi Privighetoarea de Rimsky-Korsakoff (voce: Tito Schipa); Aprilie de Tosti (voce: Riccardo Stracciari); Primăvara de Schubert (voce: Elena Gerhardt); Cântec de primăvară de Gounod (voce: Franz Völker); Rândunele în cuib de Crescenzo (voce: Beniamino Gigli); Murmur de primăvară de Sinding; Era în Aprilie de Pedrel (voce: Armand Grabbé); Primăvară de Hildach (voce: Schmitt Walter); E Mai... (voce: Yvette Guilbert); Cântecul primăverii din „Walkyria" de Wagner (voce: Lauritz Melchior).

19: Literatura noastră.

RADIO BUCUREŞTI

19.15: Muzică de Ravel (discuri): Pavană pentru o infantă defunctă (orch. simf. dir. de Freitas Branco); Concert pentru pian şi orchestră; Marguerite Long şi orch. simf. din Paris dir. de Ravel); Preludiu şi Forlane din „Mormântul lui Couperin" (orch. conservatorului din Paris. dir. de Piero Coppola).

RADIO ROMANIA

19.15: Orch. V. Julea (voce: Rodica Bujor): Arii naţionale; Am iubit la Mizil (voce); Frunză verde de bujor (voce); Te-am iubit numai pe tine, romanţă de Emil Georgescu; Arii ardeleneşti; La bădiţă al meu la poartă (voce); Cântecul plugarului (voce): Mărioară dela Gorj (voce); Un joc oltenesc.

RADIO ROMANIA ŞI RADIO BUCUREŞTI

19.50: Serviciul de ştiri germane.
20: Radio-jurnal (V).

RADIO BUCUREŞTI

20.10: Program de primăvară-orch. Radio dirij. de C. Bobescu, voce: Lisette Dima: Johann Strauss: Voci de primăvară; Félicien David: Arie din Perla Braziliei"; Const. Bobescu: Privighetori în noapte; Aubert: Hohot de râs.

20.30: Jurnalul pentru străinătate în limba turcă.

20.40: Muzică orientală (disc.): Visare de seară din „Suita algeriană" de Saint-Saëns (orch. simf. Gramofon, dirij. de Piero Coppola).

RADIO ROMANIA

20.10: Cântece olteneşti, bănăţene şi ardeleneşti-Emil Fanea (voce): Drăgoi; Şi-aseară fusei pe coastă; Castrişeanu: Hai salcâm, salcâm de vară; Ed. Caudella: Pe lângă boi; Brăiloiu: Bolnavă mierla bolnavă; Tib. Brediceanu: Arde-mi-te-ai codru des; Al. Zirra: Frunzuleană lemn de soc; Tib. Brediceanu: Eu te joc pe tine lele.

20.30: Muzică românească (discuri): Sârba lăutărească (nai: Fănică Luca), Ş'ar fi bătut Dumnezeu şi Neghinuţă neagră (voce: Maria Tănase); Hora stacato.

RADIO ROMANIA ŞI RADIO BUCUREŞTI

20.45: Prof. Ion Petrovici: Evoluţia omenirii.

21: Concert simfonic-Orchestra Radio, dirij. de Romulus Milea pian: D-na Aurelia Cionca: Weber: Uvertură la „Oberon"; Beethoven: Concertul No. 5 în mi bemol, pentru pian şi orchestră (pian: Aurelia Cionca); Zirra: „Crăciunul" Poem simfonic.

22: Radio-jurnal (VI); Sport

22.20: Selecţiuni din operete (discuri): Uvertură la „Nunta lui Nakiris" de Lincke.

RADIO BUCUREŞTI

20.30: Jurnalul pentru străinătate în limba greacă.

RADIO ROMANIA

20.30: Muzică românească (discuri): Ca la Breaza şi Brâul şi Sârba mare; Din poiana vadului şi Bate vântul vârfurile; Hora de la Corbeni.

RADIO ROMANIA ŞI RADIO BUCUREŞTI

22.45: Continuarea selecţiunilor din operete (discuri): Potpuriu din „Contele de Luxemburg" de Lehar; Lied din „Farmecul unui vals" (voce: Peter Anders); Două arii din „Dubarry" de Millöcker (voce; Erna Sack; Arie din „Clopotele din Corneville de Planquette (voce: Armand Crabbé); Selecţiuni din „Studentul cerşetor" de Millöcker (voce: Carla Spletter şi Peter Anders).

23.15: Jurnalul pentru străinătate în limbile germane şi italiană.

MIERCURI, 2 APRILIE
RADIO — ROMANIA
1375 m. 160 kHz. 150 kw.
RADIO — BUCUREŞTI
364.5 m. 823 kHz. 12 Kw.
Postul pe unde scurte
32,4 m. 9260 kHz. 2 Kw.

6.45—8.45: ORA DIMINEŢII. Muzică de dimineaţă; Radio-jurnal (I); Continuarea muzicei de dimineaţă.

12.30: Muzică de prânz, „Orchestra Ionel Cristea: Vals din opereta „Voevodul ţiganilor" de Strauss; In casa visurilor mele de Villnow; In ochii tăi-tango de Boulanger; Da Capo-fox de Boulanger; Capriciu-vals de Nicolae Mezei; Melodie din opereta Monica de Dostal şi un marş de Nieil; Romanţă şi Arii naţionale; Incearcă să uiţi şi nu glumi cu dragostea; Arii naţionale.

13.15: Radiojurnal (II).

Orch. Ionel Cristea: Monţia: Doamne tu mi-ai dat o ţară; Brăiloiu; Of, dor, dor; Filaret Barbu: a) Jalba florilor; b) Cătănioară bănăţeană; c) Mult de tot am îmbătrânit; Jocuri din Ardeal.

13.50: Serviciul de ştiri germane.

14.00: Muzică românească-Valeriu Vărzaru-saxofon: Somn îmi e şi pic de somn-doină; Tu nu vrei badeo să mă iei-joc ardelenesc; Nu-i baiu mândro că iubeşti-cântec ardelenesc; Amintiri din „Chiceră"-învârtite

14.10: Radio-jurnal (III).

14.30: Continuarea muzicei de saxofon-Valeriu Vărzaru: Bradului la munte-i place-doină; Sus opincă sus-joc ardelenesc; Nu-mi pare rău că mă duc-doină; Invârtită de Valeriu Vărzaru.

14.40: Cântece vieneze: Viorica Vrioni (voce): Intr'o mică cafenea din Hernals de Herman Leopoldi; Fetele şi vinii din Sievring de Fiebrich; In Prater înfloresc iarăşi pomii de Robert Stolz; Aşi dori să fiu iarăşi în Grinzing de Benatzki; Viena, oraşul visurilor mele de Sieczinski.

15.00: Rado-jurnal (IV); Jurnal cultural.

15.15: Muzică variată uşoară (disc.): Potpuriu de melodii; Cântec popular spaniol (voce: Cristina Maristany); Vals de Richartz şi Vals de Stolz.

18.00: Cronica artistică.

18.15: Selecţiuni din opere germane (discuri): Uvertură la „Răpirea din Serai" de Mozart (filarm. din Berlin dirij. de Wilhelm Furtwaengler); Arii din „Flautul fermecat" şi „Nunta lui Figaro" de Mozart (voci: Huni Mihacsek şi Domgraf); Arie din „Oberon" de Weber (voce: Florce Austral); Duet din „Arabella" de Rich. Strauss (voci: Elsa Wieber şi Marta Fuchs; M. Fuchs şi Schöffler); Dansul celor şapte voaluri din „Salomeea" de Rich. Strauss (orch. sim. dirij. de Leopold Stokowsky).

19.00: Istoria instrumentelor muzicale: „piano": Preludiu şi Fuga în re major de Bach (pian: Wilhelm Kempff) Andante în fa major de Beethoven (pian: José Iturbi); Impromptu în la major de Chopin (pian: Alexander Brailowski); Fragment din „Scene de copii" de Schumann (pian: Alfred Cortot); Studiu de concert în fa major de Liszt (pian: Al. Brailowski); Clar de lună de Debussy (pian: Percy Grainger); Impromptu No. 2 în fa minor de Fauré (pian: Marguerite Long).

19.50: Serviciul de ştiri germane.
20.00: Radio jurnal (V).

RADIO BUCUREŞTI

20.10: Cântece spaniole cu acomp. de castagnete, D-ra Leria Niky Cucu: J. Guerrero: La Guarterana (Toledana); F. Merenciano: La Majorana (paso doble); E. Granados: El Majo discreto (Tonadilla); Sentis: Mi Patriapaso doble; (castagnete); Barrora: Granadina şi Calleja; M. Falla; Segguidilla Murciana; M. Falla; Jota; J. Valverde: Clavelitos (Zambra Gitana).

20.30: Radio-jurnal pentru străinătate în limba turcă.

RADIO ROMANIA

20.10: Cântece populare din Ardeal-Aurel Alexandrescu-voce; Drăgoi; Ş'aseară fusei pe coastă; Frunzuliţă de sub punte; Monţia; Fetele cu multă'avere; Tot aşa mă bate gândul; Brediceanu: Toată lumea-i dintr'un neam; Dragi îmi sunt oile dragi; Leagăne-se frunză'n vânt; Cucule cu pană sură.

20.30: Muzică românească: Al. Bojenescu (fierăstrău).

RADIO ROMANIA ŞI RADIO BUCUREŞTI

20.45: General Grigore Costandache: Spiritul militar.

21.00: ORA GERMANIEI.

22.00: Radio-jurnal (IV); Sport.

22.20: Antract no. 2 şi Balet din „Rosamunda" de Schubert (Orchestra Filarmonică din Berlin dirij. de Wilhelm Furtwaengler); (disc.).

RADIO ROMANIA

22.30: Muzică românească (discuri): Trei în lume nu se poate (voce: Maria Lătăreţu); Hora mare şi Sârba oltenească; Aoleo Leliţă Floare şi Săbărelul (voce: Fănică Luca).

RADIO BUCUREŞTI

22.30: Jurnal pentru străinătate în limba greacă.

RADIO ROMANIA ŞI RADIO BUCUREŞTI

22.45: Suite de sec. al XVIII-lea (discuri): Nimicuri-suită de balet de Mozart (Orch. sim. din Londra dirij. de Leo Blech); Suită de Francois Couperin (Colegiul de muzică din Wiesbaden); Gigă din Suita de balet de Grétry (Orch. Conservatorului dirij. de Piero Coppola).

23.15: Jurnalul pentru străinătate în limbile germană şi italiană.

23.30: Muzică variată uşoară (disc.); Potpuriu de valsuri de Waldteufel; Cântecul privighetoarei de Hudson şi Serenada nr. 2 de Heykens; Melodii de Robert Stolz (pian: Peter Kreuder); Potpuriu de cântece de copii de Lützow; Paso doble de Congrains.

24.00: Jurnal pentru străinătate în limbile: franceză şi engleză.

0.15—0.30: Muzică variată uşoară (discuri): Veche baladă de Mauclair (voce: Lys Gautthy); Serenadă de Moszkowsky şi Narcissus de Nevin; Fox de Fields; Vas din filmul „Tarantela" de Friml.

Sărbătorirea d-lui prof. univ. A. Popovici-Bâznoşanu cu prilejul retragerii d-sale din învăţământ

Prietenii, profesorii colegi la facultate şi studenţii au sărbătorit, Duminică dimineaţă, cu prilejul retragerii sale din învăţământ, pe d. prof. A. Popovici-Bâznoşeanu dela facultatea de ştiinţe din Capitală.

Solemnitatea s'a desfăşurat în amfiteatrul „Spiru Haret" în prezenţa unei selecte asistenţe în care am notat pe d-nii: G. G. Mironescu şi dr. C. Angelescu, foşti preşedinţi ai consiliului de miniştri, Enric Otetelişanu, subsecretar de stat la ministerul instrucţiunii, V. Vâlcovici şi M. Negură, foşti miniştri, Al. Otetelesanu, rectorul universităţii din Bucureşti, profesorii universitari: D. Pompei, Dragomir Hurmuzescu, Rainer, dr. Iacobovici, G. Zotta, Ionescu-Matiu, C. Kiriţescu, Chr. Musceleanu, Const. Popescu, Vintilă Mihăilescu, directorul general al învăţământului superior, D. Burilleanu, I. P. Voiteşti, N. T. Deleanu, C. Motaş, Ilie Purcaru, Agricola Cardaş, G. A. Dima, dr. T. Gane şi alţii.

Primit cu îndelungate aplauze, d. prof. *Andrei Popovici-Bâznoşanu* şi-a început cuvântarea arătând că profesorii universitari fac îndeobşte cursuri de deschidere şi că d-sa a găsit că e bine să facă, în faţa studenţilor săi, un curs de încheere a carierei sale profesionale. D-sa a expus apoi liniile mari din cercetările sale zoologice originale, îndreptate în sistematică, anatomie, adaptări şi direcţie experimentală.

A făcut apoi istoricul celor două institute creiate de d-sa şi anume laboratorul de zoologie descriptivă din palatul universităţii şi staţiunea zoologică din Sinaia, amândouă înzestrate cu aparate, microscoape, bibliotecă, aşa că au permis studenţilor să înveţe documentat şi a dat mari posibilităţi de promovare a ştiinţei prin studiile asupra faunei României.

La sfârşit d. prof. Bâznoşanu a mulţumit tuturor celor cari au sprijinit strădania d-sale în timpul celor 42 de ani de carieră didactică.

D. *Enric Oteteleşanu*, subsecretar de stat la ministerul instrucţiunii, a spus că d. Bânzoşanu poate fi mândru că, timp de peste patru decenii, şi-a împlinit cu prisosinţă datoria şi că şi de acum înainte îşi va putea duce mai departe cercetările d-sale de laborator. Prin muncă cinstită şi devotată d. prof. Bânzoşanu a realizat ceva în viaţa aceasta.

Realizările sale pot fi cel mai frumos îndemn pentru studenţi.

D. *prof. Stan Ionescu*, decanul facultăţii de ştiinţe, ca fost elev şi apoi coleg cu sărbătoritul a adus prinos de recunoştinţă în numele profesorilor şi studenţilor facultăţii.

D. *Al. Oteteleşanu*, rectorul universităţii, în numele întregului corp profesoral, s'a asociat la omagiul adus sărbătoritului. D. Bâznoşanu îşi încheie cariera profesorală, nu şi pe cea de om de ştiinţă. Un profesor titular nu iese la pensie, ci devine profesor onorar.

Tineretul să aibă de exemplu munca profesorului Bâznoşanu şi să păstreze în sufletul lor icoana dascălului lor iubit.

Cel din urmă a vorbit studentul *C. Oprescu*, care, din partea studenţilor naturalişti, a omagiat pe d. prof. Bâznoşanu.

Solemnitatea s'a sfârşit la ora 1 d. a.

Cronica dramatică

Teatrul Naţional (Sala Comedia). — „Sapho", piesă în 5 acte de Alphonse Daudet şi Adolph Belot.—Teatrul „Sărindar".—„Eva în vitrină", comedie în 3 acte de Guglielmo Giannini

„Sapho", ca orice piesă care îşi găseşte substanţa dramatică într'un roman, suferă din cauza operaţiunii transpunerii de pe un plan pe altul.

Romancierul dispune de mai multă libertate şi mijloace ca să trateze subiectul său; pe când autorul dramatic este obligat să ţină seama de cerinţele technice ale scenei şi de legile artei dramatice, care reclamă o expoziţiune sobră, o prezentare a personagiilor cât mai potrivită caracterelor lor, o acţiune metodic gradată şi un conflict dramatic redus la esenţial din care să se desprindă tema principală.

Când s'a reprezenetat pentru întâia oară la Paris „Sapho", pe scena teatrului „Gymnase" critica dramatică parisiană a manifestat mai multă admiraţie faţă de romanul lui Alphonse Daudet de cât faţă de piesa cu acelaş titlu, cu toate că ea a fost scrisă de Daudet în colaborare cu autorul dramatic Adolph Belot.

Totuşi ,aşa cum este construită această piesă, ea se menţine scenică prin ţinuta sa literară, prin definirea personajului principal „Sapho", (Fany Legrand), care rămâne tipul femeii, întru câtva „fatală" pentru amanţii săi, care cade victima amorului pasional şi a temperamentului său, atunci când începe declinul carierei sale aventuroase de curtezană; produs şlefuit al unui mediu artistic parisian. După ce a părăsit pe numeroşii săi amanţi, — majoritatea lor sculptori şi pictori — Fany Legrand, atingând vârsta critică, s'a amorezat posional de un tânăr student, Jean Gaussin. De astădată ea suferă mai mult, căci numai este curtezana fatală, ci femeia care îşi dă seama că viaţa sa trebue să se schimbe şi nu mai are dreptul să târască în mocirlă pe acela ce'l iubeşte pasional. Fany se învinge pe sine şi prin sacrificiul ce-l face — părăsindu-şi iubitul ce revenise în casa sa — spre a începe o altă viaţă, ea se transformă şi se purifică.

D-na Marioara Voiculescu, cu mijloacele sale de mare comediană; cu darul său de a crea personagii dramatice şi prin forţa sa de interiorizare şi exteriorizare a stărilor sufleteşti, ne-a prezintat pe Fany Legrand sub toate aspectele sale: curtezana cu specificul ei parizian ,obicinuită să ebuzeze de farmecul persoanei sale şi de slăbiciunile adoratorilor săi; amanta fatală şi uşuratecă; femeia, care atingând vârsta critică, iubeşte pasional, suferă şi se sacrifică. D. M. Popescu a interpretat rolul tânărului Jean Gaussin, în bune condiţii ,ca ţinută şi expresiune a diferitelor stări sufleteşti.

Interesant tipul lui Caoudal, schiţat de d. I. Manu, pe care l-a scos în relief printr'o rafinată şi comică caracterizare.

Celelalte roluri au fost bine susţinute de d-nele Sonia Cluceru, Nataşa Alexandra, Maria Voluntaru; d-şoarele Eugenia Voinescu ,Ana Andronescu, Doina Missir-Drăguş şi d-nii I. Finteşteanu, M. Giugulescu, G. Baldovin, V. Lăzărescu, E. Balaban Conabie şi micul Titi Mateescu.

Punerea în scenă, sub direcţia d-lui Soare asigură cadrul şi atmosfera necesară piesei lui Alphonse Daudet şi Belot.

✱

Pe scena teatrului „Sărindar" s'a reprezentat *„Eva în Vitrină"*, o comedie în 3 acte de Guglielmo Giannini ,un autor modern dramatic italian, ale cărui lucrări au obţinut succes pe scenele teatrelor din Italia. „Eva în vitrină" este o comedie-farsă, amuzantă şi interesantă prin modul cum autorul a tratat şi demonstrat tema sa de ordin filozofic-social, bazată pe îndrăzneală, încredere, optimism ,spirit realist şi inventiv. Optimismul este contragios, ca şi pesimismul. In viaţa socială, oamenii aceea izbutesc să înlăture greutăţile şi să-şi atingă scopurile ce urmăresc, care nu se consideră învinşi, ci luptă având încredere în sforţările lor proprii. Această demonstraţie n'o face în comedia „Eva în vitrină", un bărbat, ci o femee, Elisabeta de Rosa, care, fireşte, are temperamentul necesar şi instinctul celor ce sunt obicinuiţi să domine pe alţii.

Elisabeta, prin felul ei de a fi, pune în practică doctrina sa, bazată pe optimismul cel mai robust şi reuşeşte să insfle şi celor din jurul său încrederea de care au nevoe spre a eşi din încurcături şi mizerie.

D-na Maria Filotti are în personajul Elisabetei de Rosa,— Eva în vitrină — o creaţiune artistică, remarcabilă, nu numai prin caracterizarea unei femei autoritare şi optimiste, voluntare şi aparent vulgare, dar şi prin umorul de calitate cu care subliniază situaţiile şi pune în valoare textul.

D-na Tantzi Cocea a interpretat rolul tinerei fete, Rosetta Robelli în escelente condiţii şi dispoziţii.

D. Mişu Fotino în personajul Ferdinando, ne-a prezintat tipul bărbatului fără voinţă şi încredere, care sub impulsul Elisabetei, se transformă într'un bărbat energic şi aptimist. Composiţia rolului interesantă şi comicul de calitate. D-nii R. Bulfinski, Ionel Ţăranu şi Mihai Popescu, au schiţat tipuri interesante, contribuind la asigurarea succesului acestei comedii.

ROMICUS

PROBLEME CONSTANŢENE

Iluminatul electric al municipiului Constanţa trece printr'un greu impas

Ce ne declară în această privinţă d. Gh. Steţcu, preşedintele Sfatului Negustoresc.—Păreri cari trebuesc luate în seamă

II

Constanţa, 29 Martie

Situaţia alarmantă în care se găseşte de câtva timp iluminatul electric al municipiului nostru, ameninţat foarte grav, după cum am arătat în reportajul precedent, constitue în prezent una din preocupările de căpetenie ale edililor noştri.

Cunoscută fiind acţiunea pe care în urmă cu câţiva ani a dus-o Sfatul Negustoresc din localitate împotriva intenţiunei de a se majora tariful curentului electric şi ştiut fiind că în prezent d. N. Rădulescu-Dobrogea, primarul municipiului, a pus în studiu alcătuirea unui nou tarif pentru consumul de curent care să fie coordonat cu situaţia actuală, am stat de vorbă cu d. Gh. Steţcu, preşedintele negustorimei constănţene, care ne-a împărtăşit următoarele în această privinţă:

„Din cele scrise în presa locală şi din informaţiunile culese, pe lângă pâinea zilnică care îngrijorează şi pe copii, o altă chestiune, aceea a iluminatului electric vine să se adauge la paharul amărăciunei cetăţeanului constănţean.

Ca unul care cunosc această chestiune dela început, ca unul care am luptat mult pentru menţinerea preţului nu pot dezerta astăzi dela datorie şi afirm că iluminatul electric din Constanţa este primejduit chiar dacă prin aceasta mi s'ar arunca anumite acuzaţii.

Astăzi nu se mai pune chestia de ce şi cum am ajuns în această stare; astăzi, cu toată alcătuirea bugetului multor consumatori de lumină electrică, toţi constănţenii au o singură datorie în această privinţă, aceea de a ajuta ca uzina electrică să nu înceteze lucrul şi nu cred că se vor găsi oameni conştienţi şi de bună credinţă, care să judece altfel, când este atât de cunoscută nevoia pe care toţi o avem de lumină electrică, care este necesară comerţului şi industriei, ca şi pâinea zilnică pentru om.

Dar în desacord cu ce se afirmă, trebue să recunoască toţi acei cu răspundere, că primejduirea uzinei vine dela răul iniţial şi anume lipsa de capital. Dacă acţionarii societăţii vărsau la timp capitalul subscris, dacă conducătorii municipiului s'ar fi oprit la timp asupra acestui lucru, şi ar fi luat măsuri, nu s'ar fi ajuns ca societatea să plătească dobânzi anuale de milioane creditorilor săi, milioane cari ar fi dat posibilitate societăţi s'o ferească de un dezastru.

Pentru că toţi ştim ce desvoltare a luat această societate, câţi abonaţi avea în 1930 şi câţi are în ultimul timp, ce traseu avea atunci şi cât are astăzi. O bună administraţie şi un control cinstit şi serios al municipalităţii, prin delegaţii ei, ar fi ferit comuna şi cetăţeanul constănţean de însemnata pagubă ce a înregistrat acum câţiva ani, când asanând societatea a pierdut aproape 20.000.000 lei, ca şi de dezastrul ce ne ameninţă astăzi.

Acum când pericolul este iminent, cetăţeanul constănţean are de ales dintre două rele, pe cel mai mic.

Astăzi, când cheltuelile de regie nu pot fi micşorate, când materiile prime s'au scumpit enorm, când iluminatul public nu se mai foloseşte din cauza camuflajului, când traseul întins până la Carmen Sylva fiind neîntrebuinţat, produce pagube societăţii, nu avem o altă eşire decât să consimţim la o urcare a tarifului de consum, dar cu următoarele condiţiuni:

— Garanţiile depuse de abonaţi să fie consemnat la casa de depuneri pe seama depunătorilor, ca măsură de siguranţă;

— plata contoarelor electrice să fie limitată, pentru că încasarea la infinit a 15 lei lunar, deşi în aparenţă nu e mare lucru, dar dacă s'ar calcula, s'ar ajunge la sume pe cari numai nişte risipitori le-ar ignora, şi

— să înceteze acea ciupeală de 50 lei pentru orice întrerupere de curent la stâlp, de care nici o vină nu are abonatul.

Cunoscând persoanele cari conduc azi societatea, ca şi norocul de a avea în fruntea municipiului pe d. N. Rădulescu-Dobrogea, credem că se va găsi soluţia nimerită pentru rezolvarea acestei importante probleme, din partea negustorimei constănţene asigurându-i de întregul sprijin.

✱

Intr'un reportaj viitor vom îmbrăţişa o nouă latură a problemei iluminatului public la Constanţa, care menţionăm este una din cele mai importante şi la rezolvarea căreia se străduesc multe energii constănţene.

Const. Neicu

Inştiinţări pentru refugiaţi

D-şoara Paşa Malcovici Nicevo, refugiată din Chişinău, roagă pe cei ce ştiu de situaţia lui Iacub Petru din Timişoara s'o anunţe la adresa: Bucureşti, str. Toamnei 85, având a-i comunica chestiuni urgente familiare.

Ghiţu Ion şi Ghiţu Iosif, refugiaţi dela Oradea Mare sunt căutaţi de tatăl lor Ghiţu Alexandru, care se află la Braşov ,str. Vânătorilor nr. 58.

BULETINUL ARHEOLOGIC ŞI NUMISMATIC

MONETE ŞI SIGILII

4. DELA DOMNII CONTIMPORANI CU IANCU VODĂ

de CONST. MOISIL

Numirea lui Ioan de Hunedoara ca voevod al Transilvaniei (1441) a fost un eveniment de cea mai mare importanţă pentru toţi Românii, deşi în trecut mai fuseseră în această ţară voevozi români. Dar acum când pericolul turcesc ameninţa din toate părţile nu numai Transilvania, ci şi Ţara Românească şi Moldova suirea pe tronul celei dintâi a unui nobil român care se distinsese în luptele de graniţă cu Turcii, dădea cele mai mari speranţe într'o unire a tuturor Românilor împotriva duşmanului comun.

Şi efectul s'a văzut numai decât: Vlad Dracul, Domnul Ţării Româneşti şi fiu al lui Mircea cel Bătrân, care până atunci făcuse politică turcească, intră în legătură de alianţă cu Iancu Vodă şi luptă împreună contra acestora. In anul 1443 cei doi voevozi români câştigă victorii strălucite în Bulgaria, iar în anul următor întreprind memorabila expediţie la Varna, unde însă din cauza impetuozităţii regelui Vladislav, de neam polon, creştinii sunt învinşi şi pierd toate avantagiile succeselor anterioare.

Ca un adevărat luptător pentru credinţă, Vlad Dracul pune pe sigiliile sale acvila conturnată privind o cruce patriarhală cu braţul inferior oblic şi însoţită în colţul drept al scutului de un soare şi o lună (Fig. 1).

Dar monete n'a bătut acest Domn muntean, căci încă înainte de a se urca pe tron, se desfiinţase monetăria Ţării Româneşti şi începuseră să circule numai monete străine: aspri turceşti şi galbeni şi dinari ungureşti.

Şi cu toate acestea înainte de a se urca pe tron, între anii 1431—1435, când era un simplu pretendent la domnie, Vlad Dracul avusese o monetărie — haraghie — la Sighişoara. El era sprijinit de regele Sigismund, care-i dăduse proprităţi în Transilvania şi-i acordase şi favoarea de a înfiinţa monetăria amintită, care-i putea aduce venituri însemnate.

In Transilvania erau atunci şi alte monetării: la Cluj, la Sibiu şi la Braşov, iar regele d'ruia câte odată veniturile acestora unor favoriţi ai săi. Astfel chiar atunci Sigismund dăduse veniturile monetăriei din Sibiu lui Nicolae de Redwitz, magistrul cavalerilor teutoni, pe care îi chemase contra Turcilor.

Se înţelege că monetăria din Sighişoara bătea, ca şi celelalte din Transilvania, monete ungureşti. Vlad, spre a-şi mări veniturile, a căutat să impună dinarii bătuţi la Timişoara în toată ţara Transilvaniei. Sibienii le-au primit, dar Braşovenii le-au refuzat. Ni s'au păstrat scrisorile lui Vlad, prin cari le cere să le introducă măcar în ţara Bârsei.

După ce însă a devenit Domn

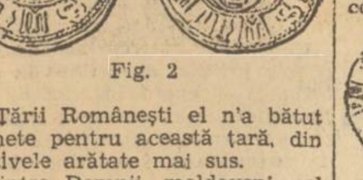

Fig. 2

al Ţării Româneşti el n'a bătut monete pentru această ţară, din motivele arătate mai sus.

Dintre Domnii moldoveni cel mai apropiat de Iancu de Hunedoara a fost Petru II, un fiu al lui Alexandru cel Bun. El devenise chiar cumnat cu voevodul Transilvaniei luând în căsătorie pe sora acestuia. Dar n'a avut noroc să domnească decât un an (1448) şi n'a emis monete.

Dar alţi fraţi ai săi, cari au domnit înaintea lui în Moldova, au avut o activitate monetară destul de întinsă.

Astfel Iliaş, fiul mai mare al lui Alexandru cel Bun, a emis groşi de argint, dintre cari unii au pe revers tipuri foarte caracteristice, deşi pe faţă reprezintă totdeauna stema ţării, capul de bour.

Un astfel de tip caracteristic este figura unui prapor bisericesc, timbrat de o cruce (Fig. 2)

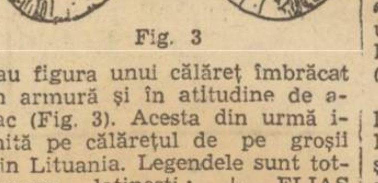

Fig. 3

sau figura unui călăreţ îmbrăcat în armură şi în atitudine de atac (Fig. 3). Acesta din urmă imită pe călăreţul de pe groşii din Lituania. Legendele sunt totdeauna latineşti: + ELIAS WOIWOD.

Fratele lui Ştefan II, cu care a domnit de mai multe ori împreună, are un tip cu o mare frunză în cartierul prim al scutului şi cu fascii în al doilea. (Fig. 4).

Roman II, fiul lui Iliaş şi rivalul lui Petru II, are şi el pe reversul pieselor sale un tip ca-

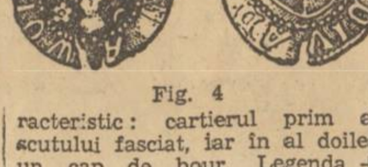

Fig. 4

racteristic: cartierul prim al scutului fasciat, iar în al doilea un cap de bour. Legenda + MONETA RUMAN WAIWODE (Fig. 5).

In sfârşit Bogdan II, alt fiu al lui Alexandru cel Bun şi tatăl lui Ştefan cel Mare, are pe groşii săi două tipuri cu totul deosebite de ale înaintaşilor săi: unul reprezintă un buzdugan şi o spadă aşezate alăturea în scut;

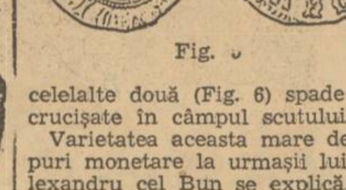

Fig. 5

celelalte două (Fig. 6) spade încrucişate în câmpul scutului.

Varietatea aceasta mare de tipuri monetare la urmaşii lui Alexandru cel Bun se explică, de

Fig. 6

oarece ei fiind în continuă rivalitate unii cu alţii, au căutat să întrebuinţeze astfel de tipuri cât mai deosebite.